

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadó: ifj. Wagner Antal könyvkereskedő.	Felelős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főszerkesztő: Dr. Rajk Aladár orsz. képvis.	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 6 kor. Fél évre 3 kor. Negyed évre 1.50. Egyes szám ára 12 fillér.
---	---	--	--	--

Lenni, vagy nem lenni.

Lenni, vagy nem lenni, — mondja a nagy angol költő — az a kérdés Mélyen elszomorító dolog, hogy Ausztriának hivatalos körei, de még inkább a magyarországi szabadelvűpárt nem lát tisztán, nem tudja megítélni a helyzet komolyságát.

Alapul vesszük az ő vesszőparipájukat. Azon lovagolnak, hogy Ausztria és Magyarországnak nagyhatalmi állása van veszélyeztetve, ha nemzeti követeléseinket teljesítik. Pedig épen ellenkezőleg áll a dolog.

Ugyanis az kétségtelen, hogy Magyarország a németek és szlávok közé van beékelve Csak a vak nem látja, hogy magában Ausztriában a német elem egy része a nagy és hatalmas Németországhoz húz; az is nyilvánvaló, hogy a szlávok egy része nagy délszláv birodalom megvalósítását tartja jövője boldogságának. Már most, ha bármely politikai komplikáció állna be, a mely Ausztria-Magyarországot meggyöngyöztetné, akkor érett gyümölcsként hul-

lanának Németország ölébe Ausztriának német tartományai, nemkülönb a szlávoknak a nagy Oroszország támogatása mellett gyermekjáték lenne egy délszláv birodalom megalapítása, vagy esetleg a szlávoknak Oroszországba való beolvasztása. Nincs kétség az iránt, hogy egy gyenge Magyarország, mely pártviszályokkal és belbajokkal küzdene, melynek a belellességre kellene fordítani erejét, e két nagy nemzet közt meg nem állhatna.

Magyarország fennállása pedig a civilizáció szempontjából is szükséges, reánk, magyarokra pedig életkérdés, lenni vagy nem lenni. A magyar szabadságszerető volt mindig, türelmes a többi nemzetiségek iránt. A magyar az alkotmányosságnak akkora híve, hogy nagy ellenségének, az osztráknak ő maga szerezte meg az alkotmányosságot. Ha tehát nem volnának vakok a bécsi uralgó körök, beláthatnák, hogy a különböző elemű Ausztriát csak úgy tarthatják össze, ha Magyarországot erősítenék, ha segítségünkre lennének egy erős, nagy magyar nemzeti Magyarország fel-

építésében, mert hisz akkor Ausztria is önállóan, függetlenül megállhatna; szabad intézményei folytán Magyarországgal personál unióban, Ausztria népei függetlenségük érzetében jobban megvolnának, mint akár a német, akár az orosz fojtó karjai között. Mindenféle natio Ausztriában békében birna elhelyezkedni, fejlődni. Ennek tudatában pedig Magyarországhoz annál inkább ragaszkodnék, a mostani ellenszenvet, haragot, gyűlöletet az önfenntartás ösztönéből fakadó szeretet is váltaná fel.

Mi magyarok pedig összes erőinket a nemzeti és gazdasági célok fejlesztésére, előmozdítására fordíthatnók. Más pártalakulások lennének. Nem az volna a kérdés, hogy ki a kuruc, ki a labanc, hanem az, hogy ki tud jobbat, szebbet ajánlani Magyarország felvirágzására, anyagi és szellemi gazdaságunk gyarapítására. Megalakulna rövid időn belül a nagy, a hatalmas, a gazdag, a független Magyarország.

Tehát ezekből az következik, hogy úgy Ausztriának, de különösen a magyarországi szabadelvű pártnak a magyar

TÁRCA.

Felolvasás Kelet-Ázsiáról.

Irta és felolvasta **Szentgáli Antal** a bajai kereskedő ifjak egyletének táncestélyén 1905. január 14-én.

— Kirándulás a chinai nagy falhoz. — Japán. — Japán nők. —

(Folytatás.)

Pekingből egy négy napi kirándulást tettem éjszaknyugatra a híres Nankau hegyszorosozhoz és a rajta is keresztülvonuló híres nagy chinai falhoz. A munka nagysága, melyet a chinaiak ebbe a rettenetes műbe beleltek minden képzeletet fölülmul. Ez kétségtelenül a legóriásibb mű a világon, amit emberi kezek létesítettek. Si-Huang-Ti császár kezdte el építeni Kr. e. 221-ben a mongol hordák betörése ellen. Nem szabad azt hinnünk, hogy sik földön fut végig ez a hatalmas fal, ellenkezőleg: mindenütt a lehetetlenséggel határos meredek szédítő hegylejtők szélére, föl a hegygerincekre emelkedik, hol szögletes, hol girbe-görbe tört vonalokban és szótlan bámulatba ejti azt, aki először pillantja meg életében. — Kérdeztem a chinai vezetőmet, hogy hogyan birták azokra a lehetetlen helyekre fölszállítani a rendkívül nagy méretű téglákat? azt felelte, hogy egykoru chinai

könyvek leírásai szerint a chinaiak tudva azt, hogy a kecskének valóságos szenvedélye mindenféle bolond helyekre fölmászni, még ha nincs is ott semmi dolga sem, ezer és ezer kecskét tanítottak be az ide-oda járkálásra és mindig 1—2 drb. téglát kötöttek a hátukra.

A falvakban, ahol útközben kis chinai vendéglőkben megháltunk, kíváncsi tömeg verődött össze a kapu előtt, lesve a »janguidza«-t vagyis »océánon túli ördögöt«. Hogy kielégítem a kíváncsiságukat, kimentem közéjük és elővettem a kis chinai tudományomat, néhány tréfás megjegyzést téve és néhány maszatos kölyöknek barátságos barackokat nyomva a cefpos fejbubjára. Minden szavamat nagy röhögés kísérte, miközben élénk kommentárokkal adta egyik a másiknak, hogy mit mondott a janguidza. Egyébként egészen nyugodtan és barátságosan viselték magukat.

Visszatérve Pekingbe, egy nagyon sikerült zenés estélyt töltöttem a mi ottani tengerész-tisztjeink körében. A zenét Ludvig Ernővel, a követség fiatal magyar attaséjával ketten szolgáltattuk vaesora után.

Pekingből Sanghaiba utaztam és onnan egy havi tartózkodás után áthajóztam Japánba, Jokohamába.

A japán nép előtt nem volt már új, mert

egyrészt kifelé utazásomkor is töltöttem Nagaszakiban két napot, másrészt Vladivoszokban is volt 5—6000 japán, akik kereskedéssel és különféle mesterségekkel meg persze kémkedéssel is foglalkoztak. Azonban természetes, hogy az igazi japán népeletet csak Japánban lehet megismerni. Hogy a japánok mint nemzet minő tehetséget, minő szorgalmat, erélyt, tanulékonytságot és minő erkölcsi vonásokat egyesítenek magukban, azt megmutatták avval a rohamos, néhány évtized alatt elért óriási fejlődésükkel, mely az egész világtörténelemben példa nélkül áll. Megjelentek ők a világ nemzeteinek békés nagy versenyein, a párisi, majd a st-louisi világkiállításon mint egyike az elsőnek és bebizonyították a harctéren is, ahol a vi-gyorgó halál ülte vérfogyasztó orgiáit, hogy ott is a legelső, talán legislegelső közé sorozandók. Haladásuk, sikereik egyszerűen szédítőek, megfoghatatlanok.

Az egész világ figyelme a »kis japánok« felé fordul és minthogy a lapokból amúgy is folyton értesülünk, mit csinálnak a japán férfiak a béke vagy a háború jelvényeivel a kezükben, legyen szabad nekem itt arra a kérdésre felelnem részletesebben, melyet sok száz ismerősöm intézett már hozzám, hogy t. i. »milyenek a japán nők?« milyenek a

nemzeti követelések teljesítését nem akadályozni, de elősegíteni kell.

Ám jól van, ha 1867-ik év óta azt hangoztatták, hogy lassan, fokozatosan; annak ideje a nemzeti politika terén elmult, csak az életbeléptetési kérdésekben kell a fokozatot megtartani, de a nemzeti irányban való haladás felé ma nem lehet óvatosan, lassan menni, ebben a kérdésben száguldani kell, mert a német, a szláv sem csoszog, hanem gőzerővel megy előre, fejlődik és mi magyarok, addig okoskodunk, addig aggodunk, addig félünk, míg lekésünk a vonatról.

A szabadelvűpárt hagyja tehát ott eddigi álláspontját, lássa be, hogy itt az ideje a nemzeti nagy Magyarország megalkotásának, világosítsa fel az uralkodót, magyarázza meg Ausztriának is, hogy ez nemcsak Magyarországnak, hanem Ausztriának és az uralkodóháznak is érdeke és akkor összes mulasztásait, melyekkel évtizedeken át a nemzet fejlődését megakadályozta, egy csapással jóvá teszi.

—n.

A Schweidel-szobor leleplezése Zomborban.

Schweidel Józsefnek, a nagy szabadsághősnek s a halhatatlan vértanunak szobrát fényes ünnepségek keretében leleplezik le jövő hó 18-án Zomborban. Lapunk szerkesztősége ebből az alkalomból a következő meghívót kapta:

1848/49. szabadságharcnak dicsőségesen szomorú befejező eseménye Aradon játszódott le, amidőn nagynevű tizenhárom hőstünket részben golyóval, részben kötéllel végezték ki.

Innen-onnan egy emberöltő tűnt már azóta le az idő végtelenségébe.

A letűnő idő sok mindent meggyógyít, sok mindent elfelejtet, de az igaz magyar szívben soha sem törli el Hazánk nagyjainak em-

lékét, sőt az irántuk érzett tisztelet és hála idők multával csak mindig mélyebb és mélyebb gyökereket vernek.

Zombor város hazafias közönségét is ez a tisztelet és hála vezérelte, amikor elhatározta, hogy a tizenhárom aradi vértanu egyikének, Schweidel Józsefnek, aki Zombor város szülötte, emlékét örök időkre ércszoborral teszi maradandóvá.

Hála a magyar közönség igaz hazafiságának, az elhatározásunkat rövid idő alatt siker koronázta, úgy, hogy az immár készen álló ércszobrot 1905. évi május hó 18-án ünnepélyesen leleplezhetjük.

Ez az ünnep, habár mi rendezzük is, nem a mi ünnepünk, hanem az egész ország ünnepe: a hamisítatlan tiszta ősi magyar hazaszeretetnek és a rajongó szabadságszeretnek szent ünnepe.

A szent ünnep jelentőségéhez és a nagy vértanu emlékéhez méltóan csak akkor ünnepelehetünk, ha ezen a napon az egész ország közönsége elküldi képviselőit a szoborhoz, magyar nemzeti erőnk e szimbolumához.

Ezen indokból a leleplezési ünnepélyre a Tekintetes Szerkesztőséget hazafias tisztelettel meghívjuk és kérjük, hogy megjelenésével ünnepélyünk fényét emelni és a nagy férfi emlékéhez azt méltóvá tenni sziveskedjék. Hazafias tisztelettel a Schweidel szoborbizottság nevében:

Buday Gergely,
titkár.

Vértesi Károly,
elnök.

Az ünnepély sorrendje: Május 17-én: Este 7 órakor toronyzene a szent István templom erkélyén. Este 8 órakor diszeloadás a városi színházban. Május 18-án: Reggel 9 órakor Zombor szabad királyi város törvényhatósági bizottságának rendkívüli diszkozyűlése a vármegyeház nagyterimében méltóságos borsódi és katymári Latinovits Pál főispán elnökle alatt. A közgyűlés megnyitása után a közönség a szobor elé vonul, hol a leleplezés a következő sorrendben történik meg: 1. Himnusz. Éneklük a zombori kaszinói és a zombori iparos dalárdák. 2. Elnöki megnyitó. Mondja Vértesi Károly, a szoborbizottság elnöke. 3. Leleplező beszéd. Mondja Rác

gésák? Hát igazán így, hát igazán úgy? Hát igaz az a próbaházasság? Ugy-e nem? Persze a legtöbb kérdező leghőbb óhajta, hogy de igen!-nel feleljek. Nohát lássuk közelebbről ezt a szörnyű érdekes témát.

Először is átadom a szót Mr.-Basil-Hall Chamberlain-nek, akít a »Things Japanese« c. művében a japán nők társadalmi állásáról többek között a következőket írja: »A japán nők rendkívül nőiesek: kedvesek, gyengédek, hűek, csinosak, bájosak. De a bánás mód amelyben eddigélés részesülnek, még mindig sajnálkozást kelt minden fenkölt európai szívben. A japán nő sorsát a »hármass engedelmesség« fogalmában lehet egyesíteni: leánykorában engedelmisséggel tartozik atyjának, férjzett korában a férjének, özvegy korában a legidősebb fiának. A mi fogalmaink szerinti társaságról Japánban nem lehet szó. Urak nem vizitelnek urinöknél, sőt felölük tudakozódni sem szokásos, vagy illő. Mindenesetre két intenzív törekvés észlelhető emellett: a nőemancipáció európai mintára, és európai viselet a nők részére.« Ugyanaz a férj a felesége előtt megy be a házba ha az asszony japáni ruhában van, de udvariasan előre bocsájtja a feleségét, ha az európai ruhát visel. Hogy ez otthon, a saját lakásukban is így van-e, arról nincsenek még adatok, de tény, hogy a japán férfiak legnagyobb többsége még mindig alantasabb lényeknek tart-

ják a nőket, de azért arról szó sincs, hogy velük rosszul bánának; inkább azt lehetne állítani, hogy gyermekek módjára kezelik őket. Még a Japánban élő idegenek között is vita tárgyát képezi, hogy előnyükre vagy hátrányukra volna-e a japán nők bájosságára és mostani elbűvölő modorára a nőemancipáció. Abban azonban közösen egyetértenek, hogy nem győzik eléggé dicsérni a japán nőt. A japán viszonyok egy kitűnő ismerője így ír egy levelében a japán nőkről: »Milyen édesek a japán nők! Úgy tetszik, mintha fajuk összes jó vonásai bennök volnának egyesítve. Meginog az embernek a mi nyugoti intézményeinkbe vetett hite. Hogyha ez az eredménye a nők elnyomatásának és a fölöttük való »zsarnokoskodásnak« akkor ez igazán nem is rossz. Ki a magasabb lény a dolgok örök forgásában: a gyermekes bizalmas édes japán leány-e, vagy a dölyfös, számító, kutató szemű nyugoti Circe, az ő rengeteg hatalmával romlást okozni és határolt képességével jót tenni?« Ennyit a levéliről.

Hogy a japán nők akár társadalmi állásuk következtében, akár talán annak dacára elragadóan kedvesek, annak mindennél hathatósabb bizonyítéka az a csodálat és sokszor extazissal határos rajongás, melyet még európai nőkben is keltenek.

Japánt az angolok már régen elnevezték »Happy Japán«-nak, boldog Japánnak, to-

Soma, a szoborbizottság alelnöke. 4. Ünnepi beszéd. Mondja Rákosi Jenő, főrendiházi tag. 5. A szobor megkoszoruzása 6. Alkalmi óda. 7. Vértesi Károly a szoborbizottság elnöke a szobrot Zombor szab. kir. város közönségének átadja. 8. Hauke Imre Zombor szab. kir. város polgármestere a szobrot a város közönsége nevében átveszi. 9. Szózat. Éneklük a zombori kaszinói és a zombori iparos dalárdák. A leleplezés után a közönség visszavonul a városi közgyűlés színhelyére a diszkozyűlés folytatása és berekesztése végett. Déli 2 órakor ünnepi ebéd. Egy teríték ára 4 korona. Az ünnepélyen és a diszebeden való részvételt kérjük folyó évi május hó 10-ig a szoborbizottság titkáránál bejelenteni. Azok a vidéki résztvevők, akik a szoborbizottság útján óhajtanak maguknak lakást biztosítani, ebbeli szándékukat május hó 10-ig a szoborbizottság titkáránál bejelenteni sziveskedjenek. Úgy halljuk, hogy Bajáról sokan fognak a hazafias ünnepélyen megjelenni.

Karcolat.

A Casino telefon-száma.

A bajai »Casino« nemrégiben bevezette a telefont — és óh szatira! — az előfizetők sorában a 48-as számot kapta. Úgy haljuk, hogy ez a kellemetlen véletlen arra birta egyik kormánypárti casino-tagot, hogy illetékes helyen a telefon számának megváltoztatását kérje. Így tehát nem lehetetlen, hogy a hivatalos lap legközelebb hozni fogja, hogy »a bajai Casino 48-as telefon-számát miniszteri engedélylyel 67-re váltóztatta.

HIREK.

Kitüntetés. Szép kitüntetésben részesült Borovicsén Gyula ezredes, a szabadkai 4-ik honvéd huszár ezred kiváló parancsnoka. Őfelsége a király ugyanis az ezredesnek a csapatvezetésben tanúsított különösen buzgó és sikeres működése elismeréséül a 3. osztályú vaskoronarendet adományozta.

Áthelyezés. Dr. Marton Jenő ezredorvost, a helybeli tisztikar e rokonszenves tagját, mint sajnálkozással értesülünk, Bajáról Szabadkára helyezték át.

vább »kisbabák paradicsomá«-nak, a »mosolygó ország«-nak. Tényleg a regényes, valóssággal poetikus vidékek folytonos sorozatával találkozunk itt az ember barangolásai közben és mindenfelé a leglekötözöbb udvariasság, figyelmesség és még európai fogalmak szerint is kínosnak nevezhető tisztaság uralkodik. Kisebb kiránduló helyeken néha szerény eszközökből épült hotelekben található csak az ember hajlékot. Minden puhafából, papirosból és gyékényből van itt, de oly tiszta a szerény kis szobácskának minden legrejtettebb zuga is, mintha épen az előbb készült volna el az egész ház vadonat új anyagból. A kiszolgáló személyzet amely többnyire fiatal lányokból áll, akiket a szolgálatra jelentkező sok százak közül a legnagyobb óvatossággal és körültekintéssel választanak ki és akik a legcsekélyebb szabálytalanságért is elvesztik sokak által irigyelt állásukat, a legtökéletesebb szolgaszemélyzet, aminőket csak képzelhet az ember. Akárhányszor szól nekik a csengő, mindig örömtől sugárzó, őszintén mosolygó arccal jelennek meg, utánozhatatlan kecses fejbőlintással köszöntik a vendéget és megkérdezik, hogy »nandeszka?« vagyis mi tetszik? A legtöbbjük tud annyit angolul, hogy az utazók által hozzájuk intézett egyszerű mondatokat nagyjából megértik. Ha aztán megértették, ismét a kecses fejbőlintás és csaknem szaladva el-

Személyi hir. *Polgár* József a szabadkai kir. törvényszék elnöke néhány nap óta városunkban időzik a helybeli kir. járásbíró hivatalainak megvizsgálása végett.

Gyula napján, e hó 12-én számosan keresték fel jókivánataikkal, szeretett pártelnökönket: *Drescher* Gyulát. A párt részéről a szokásos hivatalos üdvözlés — elnökünk kérelmére — ezúttal elmaradt.

Esküvő. *Szász* Ottó földbirtokos holnap tartja esküvőjét *Stauber* Margit urhölgygel Visontán.

Névváltoztatás. Dr. *Denneberg* Kálmán, helybeli gyakorló orvos, úgy a saját, mint *Kornél* és *János* nevű fiai vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel *Dömötör*-re változtatta.

A Bajai Polgári Olvasó Egyesület 1905. április 6-án tartott választmányi ülésén az 58., 67., 87., 116., 134., 137., 139., 169., 190. és a 208. sz. részvények sorsoltattak ki. Az előjáróság figyelmezteti a részvényeseket, hogy az esedékes kamatok és a kisorsolt részjegyek kifizetését f. évi május 1-től, az egyesület helyiségében, az egyesület pénztárnoka végzi.

Eljegyzés. *Weisz* Béla báttaszéki kereskedő eljegyezte *Fried* Berta kisasszonyt Bajáról.

Kocsi-verseny. Nem is tudtuk, hogy a »Bajai Sport-egylet« keretén kívül is rendeznek versenyeket Baján. Pedig való igaz, a rendőség is bizonyíthatja. A dolog úgy történt, hogy *Balla* János és *Kiss* János bajai fuvarosok fogadtak hat üveg borba, hogy melyikük jut kocsijával hamarabb a Lókerthé. A startolás az Eötvös-utcában történt, de, sajna! — a kitűzött célhoz nem juthattak, mert alig pár száz lépésnyire *Balla* kocsija beleszaladt a »Nemzeti Szálló« batárjába s azon jelentékeny folytonossági hiányokat ejtett. Az avatatlan sportsmenek ellen a károsult szálló-tulajdonos megtette a feljelentést.

Egy nyolcvan éves asszony öngyilkossága. *Pinteris* Györgyné e hó 13-án éjjel a kutba ugrott. Mire észrevették, s míg a kútból kivenni sikerült, már nem volt benne élet. A nyolcvanéves agg nőt gyógyíthatatlannak vélt betegsége vitte a halálba.

Műkedvelő előadás. A bajai munkás önképző-egylet f. hó 24-én (husvét másnapján) a »Bárány Szálló« nagytermében — tánc- és nemzetközi világpostával egybekötött — műkedvelői előadást rendez. Színre kerül Géczi-nek »Régi szerető« című népszínműve.

típegnek zajtalan fehér harisnyáikban, mert a papucsukat mindig a folyóson hagyják. Még boldogabb kifejezést ölt az arcuk, ha a vendég pláne japánul szól hozzájuk és ilyenkor nem tudják megállni, hogy szégyenkezve el ne nevéssék magukat és kezükbe ne rejtsek piruló arcukat. Szóval a japán felnőtt leányokat talán a leghivebben úgy lehetne nevezni, hogy felnőtt kis lányok. És az ő mosolygó udvariasságuk nem csak az idegennek szól, talán még nagyobb az egymás közt való érintkezésben. Az utcán találkozva kétszer-háromszor lassan meghajolnak, miközben megindul a társalgás. Otthon a lakásban, ha vendég jön, mindenki a vendéggel együtt letérdel a gyékény padlóra és aztán sokáig földig hajolva köszöntik egymást. Ha japán urak találkoznak az utcán, pláne az első ismerkedésnél, lerántják a kalapjukat és sokáig állnak mélyen meghajolva egészen közel egymáshoz mindegyik egyforma udvarias akar lenni és ügyel arra, hogy ne egyenesedjék ki hamarabb, mint a másik; komikus látni, hogy mily ijedten kapja vissza a derekát az előbbi meghajolt helyzetbe, ha kissé fölemelkedve, észreveszi, hogy az ismerőse még nem egyenesedett ki, hanem még mindig meghajolva áll.

(folyt. köv.)

A telefon terjedése Szabadkán. Mint a Bácskai Hirlap írja, a telefon rohamosan terjed Szabadkán, úgy, hogy összes telefon előfizetőinek száma ma már 341. Baján azonban sehogysem akar az előfizetők száma megszorodni. Pangó kereskedelmünknek bizony szomorú szimptomája, hogy mindössze 48 telefon-előfizető van Baján. Ujabban a következők vezették be a telefont: *Dr. Nyiraly* János, *Kazal* József, *Casino* és *ijj. Wagner* Antal (lapunk kiadóhivatala.)

Perczel- és Damjanich-szobor. Szent-Tamáson Perczel Mórnak, a 48-as szenttamási szabadsághősnek; Óbecsén pedig Damjanichnak, az óbecsei hősnek szándékoznak szobrot emelni. Nagyarányú mozgalom indult meg erre nézve mindkét helyen, amelynek élén *Fáncsy* Antal szenttamási és *Kovács* Ferenc óbecsei plébánosok állnak. A két szabadsághős dicső emlékének ily módon való megörökítése bizonyára minden igaz magyar szívében őszinte örömet és nagy lelkesedést fog előidézni s a fölséges eszme a nagylelkűség erszényét kétségkívül mindenkinél megfogja nyitni, különösen a mostani válságos időben, a mikor az átkos Bécs és gaz cin-kosai, épen arra a drága örökségre: a magyar szent szabadságra és alkotmányra akarnak halálcsapást mérni és az örök feledés gyászfátyolát reá borítani, a miért Perczel és Damjanich dicső seregeinek hős vére hullott!

A hirdetések haszna. A berlini statisztikai hivatal főnöke, *dr. Weber* kimutatta, hogy azok az üzletek, melyek rendszeresen hirdettek, 1904-ben 74 százalékkal nagyobb üzleti forgalmat értek el a postai küldeményeknél, mint azok, amelyek nem hirdettek. A szórványosan hirdető cégek postai küldemény-forgalma azonban csak 4 százalékkal volt nagyobb az egyáltalán nem hirdető cégekénél, úgy, hogy a nem rendszeresen folytatott hirdetéseknek számottevő haszon egyáltalán nem volt. Ugyanilyen haszna van Magyarországon is a rendszeres hirdetésnek, melyet azonban gyárosaink és kereskedőink még mindig erősen elhanyagolnak.

Hasznos tudnivalók. Az orvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponként egy liter vízre van italul szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett ételek hígítószeréül. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy italul olyan víz használtassék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett bakteriumokat a gyomornak megölni segítse s végül, hogy a víz a gyomrot ne rontsa.

Be van igazolva, hogy ilyen célokra a mohai Ágnes víz végtelenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Másodsor, minthogy szénsavat tartalmaz, a bakteriumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges eiválasztását okozza azon gyomor nedveknek, melyek azon kártékony bakteriumokat megölik.

A mohai Ágnesviz fogyasztását különben is főként tavasszal kiváltképen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, a mitől a mohai Ágnes-forrás a gyermeket és felnőttet biztosan megóvjá. Gyermeknél ilyenkor mutatkoznak az angolkór tünetei, a melyeket a mohai Ágnes víz méisztartalmánál fogva megszüntet s végül

tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, akiknek a mohai Ágnes-forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejelválasztást nagyban fokozza.

Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Ágnes-forrás különösen olcsón kapható.

Apa a fia ellen. *Kalmár* István nemrégiben kölcsön adta kocsiját és lovait fiának: *Kalmár* Józsefnek, amit azonban tőle visszakapni sehogy se volt képes. A kedves fiúnak e hónap 10-én be kellett rukkolni, nem ugyan a katonáékhoz, hanem a szabadkai törvényszék fogházába. Ehez a szerencséhez úgy jutott, hogy az ősszel zabot vásárolt. A zabvásárlás magában véve még nem lett volna hiba, de az aztán már nagy hiba volt, hogy *Kalmár* barátunk szakított az eddigi szokással s úgy vásárolt zabot, hogy a vasuti lerakodónál feltört egy vasuti teherkocsit s abból néhány zsákkal óhajtott elemelni. A vállalkozás azonban balul ütött ki, mert in flagranti kapták s emiatt a törvényszék félévi fogságra ítélte. Most, hogy, mint említettük, *Kalmár* úrnak be kellett vonulnia, az apa elment a lovaiért. A derék fiú azzal felelt, hogy az apját kizavarta, a kocsit, meg a lovakat nyomban eladta. Az apa most feljelentette a fiát a sikkasztás miatt.

Goromba látogató. *Szép* Gyula asztalossegéd e hó 9-én beállított *Rónai* Ede gyógyszerész lakására, azzal, hogy neki *Ackermann* Milcsivel, a cseléddel van valami beszélni valója. *Szép* úr, ami tőle egy csöppet sem volt szép, — azzal kezdte a diskurzust, hogy mázsás gorombaságot vagdosott a leány fejéhez. Persze a leány sem akart adós maradni s így, mint jóra való adóshoz illik: a gorombaságokat nyomban visszafizette. Ezt azonban rosszul cselekedte, mert *Szép* úr úgy képen teremtette a leányt, hogy a képén maradt a legénynek mind az öt ujjja nyoma. A megsértett leány panaszával a bírósághoz fordult.

Nem jó a fegyverrel tréfálni. *Máté* István kisbíró e hó 6-án bement Szeremlén *Tóth* István konyhájába, az ott lógó puskát lekasztotta a falról s azzal kiment az udvarra. Ép e pillanatban lépett *Tóth* István 6 esztendő kis fia az udvarba. *Máté* a kis fiút célba vette s tréfásan odaszólt neki: »Vigyázz *Kálmán*, meglőlek.« Ki se mondta még e szavakat, a puska, hogyan, hogyan nem, elsült s a szerencsétlen kis fiút mellen találta. A szerencsétlenül járt fiúcskát a bajai kórházban ápolják.

Nemzetközi nagy lóvásár Érsekújvárott. A Nyitra megyei Gazdasági Egyesület által a f. évben rendezendő XXIII-ik nemzetközi lóvásár Érsekújvárott (Budapest és Bécs-től gyorsvonaton 2—3 órányi távolság) május hó második hétfőjén s az ezt megelőző vasárnap délután vagyis május hó 7-én délután és május hó 8-án fog megtartatni. Ezen lóvásár Magyarországon a legjelentékenyebb és a legkeresettebb, melyet a tenyésztők és kereskedők egyaránt fölkeresnek. Főként a külföldi lókereskedők szokták az érsekújvári lóvásárt fölkeresni. A múlt évben is 500 drb. különféle használatra való ló adatott el. Lakások és istállók az érsekújvári polgármesteri hivatalnál rendelhetők.

Első Leánykiházasítási egylet m. sz. Az intézet 42-ik rendes közgyűlése március hó 30-án a tagok élénk és nagyszámú érdeklődése mellett tartatott meg. Az intézet ősz elnöke *Schwarz* Ármin, az ülést megnyitván, miután kegyeletes szavakkal emlékezett meg a röviddel ezelőtt elhunyt *Kohn* Károly alelnök személyéről, gyöngélkedése folytán az elnökletet *dr. Wittmann* Mór alelnökre ruházta át.

Az előterjesztett igazgatósági jelentés és mérleg, melyből kitűnik, hogy az intézet az 1904. évben is örvendetesen gyarapodott, és hogy 1.028,053 kor. 94 fillér biztosított tőke kifizetése dacára a tartalékok 11.519,464 K 26 f-re emelkedtek a múlt év 10.520,392 K 67 fillérjével szemben; továbbá, hogy a keze-

lési feleslegből 172,618 K 36 fillérből az alapszabályszerű javadalmazások levonása után a bizt. tőkék felemelésére szánt alaphoz 86,309 K 18 fillér a külön tartalékhoz 34,523 K 67 fillér és hiv. nyugdíjalaphoz 5000 kor. csatoltatott, néhány tag hozzászólása után tudomásul vétetett és a felmentvény megadatott.

Dr. Bácskai Albert és Kalmár Sándor szöv. tagok azon támadásokra vonatkozólag, melyeket az elmúlt esztendőben röpiratokban és hírlapi cikkekben az intézet ellen felhoztak, több írásbeli kérdést intéztek a társulat igazgatóságához. Elnöklő dr. Wittmann Mór a legbehatóbb és legtüzesebb módon válaszolt ezen kérdésekre, még pedig az eddigi közgyűlések által jóváhagyott mérlegek és igazgatósági jelentések nyomán, bebizonyítva azt, hogy mindezen támadások részben félreértéseken, részben pedig rosszindulaton alapszanak. A felügyelő-bizottság elnöke, dr. Alexander Bernát a felügyelő-bizottság nevében kijelenti, hogy éppen tekintettel ezen támadásokra, kötelességüknek tartják, hogy újból való megválasztásuk esetére, ezen tisztségükön megmaradjanak.

Elnöklő dr. Wittmann Mór válaszába egyhangulag tudomásul vétetik és dr. Grosz Sándor és Dósa Kálmán szöv. tagok indítványára az igazgatóságnak, Schwarz Ármin elnöknek, Kohn Arnold vezérigazgatónak, a felügyelő-bizottságnak, a választmánynak és a hivatalnoki karnak köszönetét, bizalom és elismerést szavazott meg a közgyűlés, melynek napirendje evvel véget ért.

Öngyilkossági kísérlet. *Gilián János* 53 éves bajszentistváni lakos egy 17 és egy 15 éves fiával 8 év óta élt gyászos özvegy-ségben; nem csoda hát, hogy megunta az életét, hogy f. hó 10-én a bajai határban öngyilkossági szándékkal balkarján beretvával felvágta az ereket. Reá akadtak és beszállították a városi kórházba.

Tűzoltó-testületi hírek. Említettük már, hogy a helyben állomásozó huszárokat a helybeli tűzoltó-egyesület egyik szakképzett tisztje fogja a tűzoltásban kioktatni s velük gyakorlatot végeztetni. A gyakorlatok e hó 10-én *Stein* segédtsízt útmutatása mellett megkezdődtek. Ezentúl minden héten háromszor fognak tűzoltási gyakorlatok végeztetni. Itt említjük meg, hogy a tűzoltó-testület parancsnoksága felszólítja mindazokat a polgárokat, akik a tűzoltás humánus intézménye iránt érdeklődnek s a tűzoltásban aktív részt venni kívánnak, hogy felvétel végett a parancsnokságnál jelentkezzenek. Csak 20—40 év közötti fedhetlen életű férfiak vehetők fel.

Gyilkosság Kalocsán. Mult csütörtökön reggel a Tomory-utca 186. számában borzasztóan megcsónkítva, vérében fekvé találtak özv. Fekete Józsefnét szül. Kapitány Rózsát. Az öregasszony, ki már a hetven év felé közelgetett, egyedül lakott a ház első részében, míg a hátsó részt Boros József csizmadiamester birta bérben, ki ott családjával és Sipos József nevű segédjével lakott. Borosék szerda este látogatóban voltak, csak a segéd maradt otthon. Másnap reggel mikor az öreg asszony szokása ellenére nem nyitotta ki a konyhaajtót, a lakók oda behatoltak s mindjárt nagy vértócsa ötlött szemükbe. Értesítettek a hatóságot, s reggel 9 órakor dr. Haaz Béla vizsgálóbíró, dr. Kenedy Imre kir. ügyész és dr. Hümpfner József törvényszéki orvos a helyszínre érkeztek és a belső szobákba hatolva, megállapították, hogy az öregasszony össze-vissza vagdalva fekszik a szobában, olvasója a konyhában hever, rablás nem történt. A csendőrség házkutatást tartott s megtalálták a baltát, melyen még volt néhány vérfolt,

s vallatás alá fogván Sipos József segédet, annak ruháján is találtak vérfoltot. Sipos eleinte tagadott, de a vizsgálóbíró előtt beismerte mindent. Vallomása szerint este, mikor Borosék eltávoztak, bejött hozzá Fekete Gergely, a meggyilkolt öregasszony rokona, alsómégyi lakos, ki azt mondta neki, hogy ha segít meggyilkolni az öregasszonyt, 100 korona jutalomban részesül. Azért akarja meggyilkolni, mert adósa neki 3600 koronával; halála után pedig része lenne az örökségből. Sipos beleegyezett. Kopogtattak az öregasszony ajtaján, s midőn a konyhaajtót kinyitotta, Sipos baltával fejbeütötte. A többi kegyetlenséget Fekete Gergely követte el, ki az öregasszony után ment és összevagdalta. Erre Fekete a konyhában megvárta, míg Borosék hazajöttek, s csak azután távozott. A konyhaajtó kulcsát átadta Siposnak, ki azt a kutba dobta. A kulcsot a kutban megtalálták. A csendőrök Sipos vallomása alapján letartóztatták Fekete Gergelyt, ki Kalocsán volt s temetésről intézkedett. Ő azonban mindent tagad, a csendőrség pedig tovább folytatja nyomozását és bűnjeleket keres, mely erre a vérlázító tette, melyre még az állati jelző is kevés, világosságot vetni.

Ifju öngyilkos. Kúláról jelentik, hogy Hackstock Mihály kúlai mészáros 12 éves leánya szíven lötte magát. Tettének oka ismeretlen.

„Nemzeti ünnep.” Az emberek nagyot néztek 11-én amikor a hűvös tavaszi szél által lengetett nemzeti színű zászlókat látták a városi székházban, a »Casino«-n, meg néhány hivatalos épületen.

— Áprilist járnak az urak? — kérdi egyik magyar.

— Ugy látszik, szólt a másik.

És ez elég jellemzően bizonyítja, hogy az április 11-ét a magyar nemzet ünnepnek sohse fogja elismerni. A hivatalos világ kénytelen kellenet ünnepel, vagy igazabban: nem dolgozik — a hivatalban, de a nép nem vesz tudomást az április 11-iki »nemzeti« ünnepéről.

Faipari-gyár Kulán. Hungária faipari-cikkek gyára r. t. céggel a bácsmegyei Kula községben faipari cikkek készítő gyárat létesítenek.

Kendergyár Óbecsén. Mint értesülünk, Óbecsén kendergyárat létesítenek. A gyár építője a Hungária kendergyár r. t. (Ujverbász), amely a községgel a telep építésére és a villamos világításra vonatkozólag a szerződést már megkötötte.

Bátor rendőr. Szabadkáról írják a következőket: Az V-ik körben a Gizinger-féle korcsmában vasárnap délután vidám élet volt; a fiatalság teljes tűzzel táncolt, eközben persze egy kis szíverősítőt is leküldtek a garaton. A legvidámabb multság közepén jött ide három baka Lévay István legénynyel, kikkel a már ott időző legények, körülbelül 40—50-en, szóváltást, majd veszekedést kezdtek. A veszekedés zajára érkezett meg Zemkó István közrendőr, ki a legényeket csendre intvén, szét akarta választani a küzdő feleket. Ez azonban csak olaj volt a tűzre, most mindannyian a bátor rendőr ellen támadtak, ki bicskával, ki bottal úgy, hogy a rendőr önvédelemből kénytelen volt kardot rántani s támadói közül Kovács Jánost, Hegedűs Istvánt, Gulyás Albertet, Kis Simon Andrást sulyosan megsebesítette. A további vérontásnak az oda érkezett csendőr vetett véget. A duhaj legények ellen hatóság elleni erőszak miatt az eljárást megindították. A vakmerőségig bátor rendőr igazán megérdemli az elismerést.

Budli bicskaegylet Óbecsén. Ezen a fura néven egylet alakult Óbecsén. Hogy a célja nem nagyon komoly, azt a neve is bizonyítja.

Gyilkosság Bácsmadarason. Bácsmadarason — mint almási levelezőnk írja — e hó 3-án d. e. 11 órakor Forcek Tamás madarasi földmives, Juhász András és Gábor Ferencz

szintén madarasi lakókkal az utcán találkozva, összekülömböztek, miközben Forcek Tamás kést rántva, elleneseit sulyosan megszurta, erre ezek Forcekre rohantak. Ez azonban megugrott és a községházához menekülve, a kisbírók szobájában rejtőzött el. Üldözői ide is követték s midőn Forcek látta, hogy ott elfogják, kiugrott, de a folyosón Juhász és Gábor elfogták, s mielőtt még segítség érkezhett volna, a tanácsterem ajtaja előtt, a folyosón téglával agyonverték. Ez a hajmeresztő művelet alig egy pár percig tartott. A lármára megjelentek a rendőrök s a gyilkosokat lefoglák. Forcek, ki 40 éves és 3 gyermek atyja, mint szenvedélyes verekedő, többször volt büntetve. Jellemző, hogy a községben nem a meggyilkolt, hanem a gyilkosok iránt éreznek részvétet.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan »Ferencz József« keserűvizet.

Zongorák, cimbalmok és hegedűk, — csak első rangú gyártmányok! — Kaphatók **Wagner** Antalnál Baján.

Elvi fontosságú határozatok. »Ezen üzlet feloszlik, az áruk mélyen leszállított áron eladatnak« hirdetés használata hihágást képez (keresk. m. 33453/904. sz. h.) Iparos üzletének megjelölésére bizonyos címet használhat és azt esetleg a kereskedelmi cégjegyzékbe is bejegyeztetheti, de a cím vagy jelzés az iparos személyi vagy üzleti viszonyai tekintetében megtévesztő, vagy a tényleges üzleti viszonyoknak és a valóságnak meg nem felelő nem lehet. — A halászatra jogosultak engedelmé nélkül kifogott halak a halászatra jogosultak tulajdonait képezik s amennyiben azok a hatóság által elkoboztatnak és elárvereztetnek, az eladásból befolyt pénzüsszeg a halászatra jogosultakat illeti.

NYILT TÉR.

Ezen rovat alatt közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Tekintetes

ifju Schmidt Károly
gyógyszerész úrnak

MOHÁCS.

Megbízásod értelmében eljártunk ifj. Eötvös Gusztáv urnál, hogy tőle fölvilágosítást kérjünk az iránt, vajjon igaz-e az, amit Kocsuba Emil ur Baján terjesztett, hogy ő úgy nyilatkozott volna, hogy a közötted és Kocsuba Emil ur között fölmerült ügy nem lovagias, hanem birói elintézés érdemel, miután veled lovagias elintézés nem lehetséges.

Ifju Eötvös ur nekünk kijelentette, hogy ő ezt olyképp mondotta: hogy minden Kocsuba ur és közötted fölmerült ily ügy nem lovagias, hanem birói elintézés érdemel és ezzel személyedet érinteni nem akarta, miután kvalifikáltságodat semmiképpen sem kifogásolja.

Ezzel részünkről az ügyet a lovagiasság szabályai szerint befejezettnek nyilvánítjuk.

Mohács, 1905. április 9.

Telekes Jenő s. k.

Beck Lajos s. k.

A fentiek szerint Kocsuba Emil Baján terjesztett kijelentése rosszakaratu elferdített rágalom.

Ifju Schmidt Károly s. k.
gyógyszerész.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer.

CZUKOR ANDOR ZONGORA HANGOLÓ

Csak 1 hétig ●●●●● városunkba érkezett és elvállal zongorahangolásokat a legjobb kivi-
●●● tartózkodik itt! telben és a legjutányosabb árban. ● Található Bárány Szálloda 1. szám alatt.

PREYMAYER PÁL

VENDÉGLŐJÉBEN

HETENKÉNT HÁROMSZOR:
kedden, csütörtökön és vasárnap
az oda szerződött

DANKÓ LAJOS

ujjonnan szervezett kitűnő zenekara;
HANGVERSENYEZ,
mely a budapesti közönség állandó és
osztatlan tetszését is kinyerte. — A
vendéglő kitűnő ételeire és italaira,
valamint pontos kiszolgálására is a
nagyérdemű közönség szíves figyelme
felhívatik.

NAGY KALAP RAKTÁR

Van szerencsém a helybeli és vidéki
n. é. közönség szíves tudomására
hozni, hogy a közlegő tavaszi és nyári
idényre kül- és belföldi kalapokból
rendkívüli nagy választékot tartok

férfi- és gyermek kalapokban

raktáron, valamint sapkákban, min-
den árban. Különösen figyelmükbe
ajánlom a hirneves **P. G. Habig**
valamint **Suissepe Petrol** olasz
gyárak különlegességi kalapjait,
melyek csak is egyedül
nálam vannak raktáron.

Szíves pártfogásukat kérve, maradtam
alázatos tisztelettel

FISCHER PÁL.

RAKTÁROMON

I-ső rendű égetett mész ára

métermázsánként: **2 kor. 80 fill.**

BAJÁN ÉGETETT

I-ső r. szép fehér darabos mész

ára métermázsánként: **3 k. 60 fill.**

Tömeges vételnél árkedvezmény.

Állandó nagy készlet.

Baja, 1905. ápril hó.

3 3

SCHLEICHER ANTAL.

ELKÖLTÖZÉS MIATT
**IRODA, HÁLÓSZOBA
ÉS KONYHA BERENDEZÉS,**

ÜGY

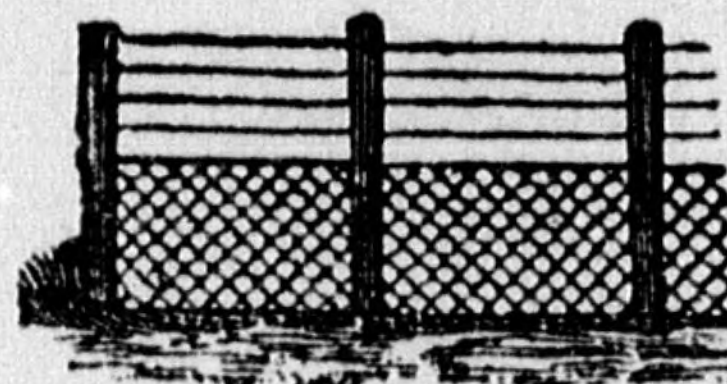
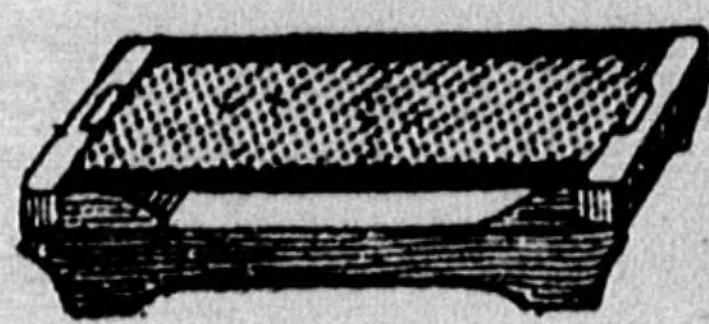
**GÁZLÁMPÁK, CSILLÁR
ÉS KASSA, ELADÓK.**

Dr. KEMÉNY ZSIGMOND.

Ki az egészségét és a
tisztaságot szereti,
az rendeljen nálam sürgősen

8 koronáért

fakeretű erős acélsodronyágybetétet,
mely olcsóbb, mint a szalmazsák.
Az ágy belméretének beküldése után gyorsan
és pontosan készítem.

Ugyszintén sodronykerítéseket, udvarok, kertek,
szőlők kerítéséhez 42 fillértől feljebb és min-
den e szakba vágó munkát.

20 2

Ifj. Utry Pál.

Attila-utca 16. szám alatt

lakás kiadó

3 szoba, konyha, éléskamra, pad-
lás, pince és fűskamra.

özv. Nyiraty Jánosné.

➔ SZŐLŐ ➔

jó karban, mely a vancagai
dülőben fekszik, 2600 □-öl ter-
jedelemű szabadkézből eladó.
Eladó továbbá a Szent-László
(Sóház) utcában 34. sz. a. lévő

LAKÓHÁZ,

mely áll: 6 szoba és 5 kony-
hából, a telken kúttal és kony-
hakerttel, családi körülmények
folytán azonnal eladó.

HEIMBÜRGER JÁNOS

3-2

halász.

Modern szoba-festést

elvállalok a mai kor igényei-
nek megfelelő festő-munkákat,
ugymint

szobák, termek, templomok stb.

diszes festését,

továbbá vihar-mentes

homlokzat-festést,

mely tartós, levegőn és napon.

Pestalts Sándor,

6-4

szoba-festő.

Hunyadi János-utca, 23. szám.

54. szám.

eln. 1905.

Pályázat.

Baja városa által évi 500 korona fize-
téssel javadalmazott egy városi tűzoltói
állásra pályázat nyittatik.

Folyamodni óhajtok felhivatnak, hogy
pályázati kérvényeiket **f. é. május hó
10-ig** alulírt polgármesternél nyujtsák be
Baja, 1905. április 10.

Dr. Hegedűs,
polgármester.

6614. szám

kig. 1905.

Árverési hirdetmény.

A bajai gyümölcsészeti egyesület ke-
zeléséből átvett, a Katona városrészben
levő hat katasztr. hold városi kertnek és
rajta levő épületeknek folyó évre haszon-
bérbe adása végett, a **városi gazdasági
hivatalnál f. é. április hó 19-én d. u. 4
órákor** újabb nyilvános árverés fog tar-
tatni alulírottnál betekinhető feltételek
mellett

Baja, 1905. április hó 14-én.

Weisz Nándor,
tanácsnok.

6609. sz.

kig. 1905.

Hirdetmény.

A dunai áthidalással kapcsolatosan első
rangúvá átalakítandó **vasut bajai állomá-
ása** mellett levő városi sétányban aján-
lattevő költségén felépítendő és általa
vendéglő céljaira használandó épület fel-
állításának vállalat útján leendő biztosítása
végett a **városi gazdasági hivatalnál f.
évi május hó 25-én d. e. 9 órákor** zárt
írásbeli ajánlatok mellett versenytárgyalás
fog tartatni.

A vállalati feltételek alulírottnál bete-
kinthetők.

Bánatpénzül 1000 korona készpénzben
vagy ovadékképes értékpapirokban esato-
landó az ajánlathoz

Baja, 1905. április hó 14-én

Weisz Nándor,
tanácsnok.

BODNÁR TESTVÉREK

„VILLÁM” ELEKTROTECHIKAI MŰHELYÉBEN

BAJÁN

KÉT TANULÓ

FELVÉTELEK.

Árlejtési hirdetmény.

A bajai ev. ref. egyház a Deák Ferencz utcában levő temploma mellett egy bérházat és tanítói lakást épített 9000 azaz kilencezer korona költséggel, melyre felhívjuk az építési vállalkozó urak figyelmét.

Az épület terve és költségvetése, valamint az ennek alapján megállapított feltételek **f. évi ápril 9-ik napjától 20-ig** az ev. ref. lelkészi hivatalnál megtekinthetők.

Az építésre vállalkozók záros ajánlataikat **f. évi május 1-ig** a lelkészi hivatalhoz betérjeszteni sziveskedjenek, melyek alapján az árlejtés május 7-én fog megtartatni, fenntartván magának az egyházi előljáróság az ajánlatok közötti választási jogát.

Baján, 1905. ápril 8.

2-2 **Az ev. ref. egyház előljárósága.**

6245. sz.

kig. 1905.

Pályázati hirdetmény.

Megboldogult Rapp Borbála asszony alapítvány üresedésbe jött. Ezen alapítványra, melynek alapítványi élvezete évenként százhetvenkét (172) korona és mellyel az illető igényjogosult egyszer lesz részesítve, pályázhatnak.

1. Tényleges szolgálatban vagy nyugdíjban elhalt cs. és kir. tisztek özvegyei és árvái.

Előnyben részesül, kinek férje vagy atyja háboruban esett el, vagy pedig megsebesült s azért volt kénytelen magát nyugdíjaztatni.

2. Nyugdíjazott tisztek feleségei vagy gyermekei.

3. A kérelmezés idején a 4. hadtest területén lakó tényleges szolgálatban álló tisztek feleségei vagy gyermekei, kik be tegségük folytán a gleichenbergi gyógyhelyet kénytelenek felkeresni s azt tényleg fel is keresik

A folyamodvány a folyamodó nő esketési bizonyítványával illetve születési anyakönyvi kivonatával és orvosi bizonyítvánnyal, mely a gleichenbergi gyógyhely használatának szükségét bizonyítja, szerelendő fel és az illetékes hadkiegészítő kerületi parancsnoksághoz legkésőbb f. hó 26-ig küldendő be.

Baja, 1905. április hó 10-ikén.

Dr. Hegedűs
polgármester.

6139. sz.

kig. 1905.

Hirdetmény.

A m kir honvédelmi minister ur által ²⁴⁴⁹¹XIV. 1905 szám alatt kibocsátott pályázati hirdetmény szerint a cs. és kir. közshadseregbeli hadapród iskolákban az 1905—1906-ik tanév kezdetén magyar honifjak részére mintegy 415 hely fog betöltés végett rendelkezésre állani, melyek közül 223 egész ingyenes magyar állami alapítványi hely.

A felvételi feltételekről az érdeklődők a városi katonai ügyosztályban (Székház földszint 31. szám) a hivatalos órák alatt felvilágosítást nyerhetnek.

Baja, 1905. április hó 9.

Dr. Hegedűs,
polgármester.

Mohácson egy jóforgalmú

HENTES-ÜZLET

betegség miatt

berendezéssel együtt olcsón, sürgősen eladó. Bővebb értesítést a tulajdonos nyújt: **Sapkás János, hentes Mohácson.**

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csak csakis a **természetes szénsavas** ásványviz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a **mohai**

Á G N E S

forrás mint természetes szénsavdús ásványviz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóksóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb **gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknek.** Azért tehát

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **gyomor-, bél- és légsőhuruttól** szabadulni akarunk.

Dr. Kéthly.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha a **vesebajjt** gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **étvágyhiány és emésztési zavarok** állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai **Ágnes**-forrást, ha **májbajjoktól és sárgaságtól** szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja,** hogy az **ÁGNES**-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz! — **Kedvelt borviz.**

Kapható

minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben

Főraktár BAJA város és közvetlen környékére:

Drescher Gyula úrnál.

Árak úgy a vidéki, mint a helyi fogyasztásra:

1⁶/₁₀ literes üveg 50 fillér. 1 literes üveg 42 fillér.

1/2 literes üveg 30 fillér

ugyan itt **ingyen** kapható az **ÁGNES**-forrás díszes kivitelű ismertető füzet.

Ákácfa karók

KAPHATÓK

Szabai Ferencznél Szt.-Antal-u. 33.

Ikt.

1905.

Hirdetmény.

A bajai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint a Halas—bácsalmás—rigyicai helyiérdekű vasut számára az alább megnevezett határokból kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tüzetnek ki, úgy mint: **Madarász-pusztára** nézve 1905. május hó 11-én délelőtti 9 óra; **Bács-Madaras** állomásra **Katymár Pusztá** és **Borsód** községre nézve 1905. évi május 12-én délelőtti 10 óra; **Katymár** állomásra és **Regőcze** községre nézve 1905. évi május hó 13-án délelőtti 9 óra **Regőcze állomásra.**

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, úgy a feljegyzett szolgálomak s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok, a kik a fennebbi határokból a fent nevezett vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi cím alatt igényt tartanak; ezeket 1905. évi június hó 30-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük, minthogy a később jelentkezők, észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthező.

Kelt Baján, 1905. évi április hó 5-én.
Kir. járásbiróság mint tkvi hatóság.

Fülöp.

kir. albiró.

MAGGI-FÉLE LEVES-ÉS ÉTEL-ÍZESITŐ

páratlan a maga nemében és régóta jól bevált szer, hogy gyenge levesek, mártások, főzelékeknek stb. egy pillanat alatt meglepő jó és erőteljes ízt adhassunk.

Kis adag elég.

Üvegcsékben 50 fillértől kezdve. Eredeti üvegcsék legolcsóbban utántöltetnek.

Épp úgy ajánlhatók **MAGGI BOUILLON-TOKJAI**, melyekből csupán forró víz ráöntése által, kitűnő erő- vagy husleves készíthető. — Tokokban á 2 adag 20 és 15 fillérért. — Kaphatók **DRESCHER GYULA** kereskedésében BAJA.

Maggi kitüntetései: 5 nagydíj, 32 aranyérem, 6 diszoklevél, 7 tiszteletdíj.

Hétszer versenyen kívül, többi között az 1889. és 1900-iki párizsi világkiállításokon. (Maggi Gyula jurytag.)

